COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 14.10.2021
COM(2021) 633 final

RAPORT AL COMISIEI

CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN

privind activitățile și consultările Grupului de coordonare pentru combaterea torturii menționate la articolul 31 din Regulamentul (UE) 2019/125 privind comerțul cu anumite bunuri care ar putea fi utilizate pentru a aplica pedeapsa capitală, tortura și alte pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante

1. Introducere

Articolul 31 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2019/125 din 16 ianuarie 2019 privind comerțul cu anumite bunuri care ar putea fi utilizate pentru a aplica pedeapsa capitală, tortura și alte pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante[(1)] prevede obligația Comisiei de a înainta Parlamentului European un raport anual referitor la activitățile, analizele și consultările Grupului de coordonare pentru combaterea torturii (*Anti-Torture Coordination Group* – ATCG). Raportul nu trebuie să aducă atingere intereselor comerciale ale persoanelor fizice sau juridice.

Prezentul raport oferă informații cu privire la activitățile ATCG în 2020.

2. Cadrul de reglementare

Obiectivul regulamentului este prevenirea pedepsei capitale, pe de o parte, și a torturii și a altor tratamente sau pedepse crude, inumane sau degradante în țările din afara UE, pe de altă parte, prin limitarea comerțului cu anumite bunuri. Acesta distinge între:

- bunurile care au un caracter inerent abuziv și nu ar trebui comercializate deloc (anexa II) și
- bunurile care pot avea utilizări legitime, cum ar fi echipamentele pentru asigurarea respectării legii (anexa III) și bunurile pentru uz terapeutic (anexa IV).

Comerțul cu bunurile enumerate în anexele III și IV face obiectul anumitor restricții. În special, regulamentul:

i. interzice importurile și exporturile în și din UE, precum și tranzitul pe teritoriul UE de bunuri enumerate în anexa II care nu au nicio altă utilizare practică decât cea de a aplica pedeapsa capitală sau tortura. Interzice acordarea oricărei asistențe tehnice legate de aceste bunuri, fiind inclusă formarea privind utilizarea acestora. De asemenea, regulamentul interzice publicitatea unor astfel de bunuri în presa scrisă, pe internet, la televiziune sau la radio, precum și afișarea ori oferirea spre vânzare a acestora în cadrul unei expoziții sau al unui târg comercial;

ii. impune obligația unei autorizații prealabile, de la caz la caz, pentru exporturile de bunuri enumerate în anexa III, care ar putea fi utilizate pentru a aplica pedeapsa capitală sau tortura, dar care pot avea alte utilizări legitime (de exemplu, pentru asigurarea respectării legii). Autorizația de export prealabilă este, de asemenea, necesară pentru furnizarea de asistență tehnică sau de servicii de intermediere în legătură cu această categorie de bunuri. Anexa III nu include:

   (a) armele de foc care fac obiectul Regulamentului (UE) nr. 258/2012[(2)];

   (b) produsele cu dublă utilizare care fac obiectul Regulamentului (UE) nr. 2021/821[(3)]; nici

---

(1) JO L 30, 31.1.2019, p. 1. Întrucât a fost modificat de mai multe ori, Regulamentul (CE) nr. 1236/2005 al Consiliului din 27 iunie 2005 privind comerțul cu anumite bunuri susceptibile de a fi utilizate pentru a impune pedeapsa capitală, tortura și alte pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante (JO L 200, 30.7.2005, p. 1) a fost codificat ulterior ca Regulamentul (UE) 2019/125.

(2) Regulamentul (UE) nr. 258/2012 din 14 martie 2012 privind punerea în aplicare a articolului 10 din Protocolul Organizației Națiunilor Unite împotriva fabricării și traficului ilegale de arme de foc, piese și componente ale acestora, precum și de muniții, adițional la Convenția Organizației Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate (Protocolul ONU privind armele de foc) și de stabilire a măsurilor privind autorizațiile de export, importul și tranzitul pentru arme de foc, piese și componente ale acestora, precum și muniții (JO L 94, 30.3.2012, p. 1).

(c) bunurile supuse prevederilor Poziției comune 2008/944/PESC a Consiliului[4]; și

iii. reglementează comerțul cu substanțe chimice și farmaceutice (anexa IV) care ar putea fi utilizate pentru pedeapsa capitală (de exemplu, prin administrarea unei injecții letale). Pentru a controla exportul de astfel de substanțe chimice anestezice și pentru a împiedica transferul acestora în vederea utilizării în cadrul execuțiilor prin administrarea unei injecții letale, fără a limita comerțul cu astfel de substanțe chimice în scopuri medicale, veterinare sau în alte scopuri legitime, s-a introdus o autorizație specifică („autorizația generală de export a Uniunii”).

3. Activitățile Grupului de coordonare pentru combaterea torturii

Grupul de coordonare pentru combaterea torturii (*Anti-Torture Coordination Group* – ATCG) a fost instituit în temeiul Regulamentului (UE) 2016/2134 al Parlamentului European și al Consiliului[5] pentru a examina chestiunile referitoare la punerea în aplicare a Regulamentului împotriva torturii.

Acest grup servește drept platformă în cadrul căreia experții statelor membre și Comisia fac schimb de informații cu privire la practicile administrative și discută diverse aspecte referitoare la interpretarea regulamentului menționat, aspecte tehnice legate de bunurile enumerate în acesta, evoluțiile legate de regulament și orice alte chestiuni care pot să apară. Comisia consultă, de asemenea, ATCG atunci când pregătește acte delegate, în conformitate cu Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016 privind o mai bună legiferare[6].

În 2020, a avut loc o reuniune a ATCG, la 12 octombrie, în format virtual, în cadrul căreia s-a făcut schimb de informații cu privire la o serie de aspecte (sintetizate mai jos) referitoare la punerea în aplicare a regulamentului.

3.1. Evoluții legate de actul de bază

Comisia a informat ATCG cu privire la planurile pentru un proiect de act delegat de modificare a regulamentului – anexa I (autoritățile competente ale statelor membre) și anexa V partea 2 (destinații cărora li se aplică autorizația generală de export a Uniunii) – și, ulterior, a consultat grupul cu privire la acest proiect de act delegat pentru a ține seama de retragerea Regatului Unit din UE[7].

---

[3] Regulamentul (UE) 2021/821 din 20 mai 2021 de instituire a unui regim al Uniunii pentru controlul exporturilor, serviciilor de intermediere, asistenței tehnice, tranzitului și transferului de produse cu dublă utilizare (reformare) (JO L 206, 11.6.2021, p. 1).

[4] Poziția comună 2008/944/PESC a Consiliului de definire a normelor comune care reglementează controlul exporturilor de tehnologie și echipament militar (JO L 335, 13.12.2008, p. 99).

[5] Regulamentul (UE) 2016/2134 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 noiembrie 2016 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1236/2005 al Consiliului privind comerțul cu anumite bunuri susceptibile de a fi utilizate pentru a impune pedeapsa capitală, tortura și alte pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante (JO L 338, 13.12.2016, p. 1).

[6] JO L 123, 12.5.2016, p. 1.

[7] Dispozițiile regulamentului se aplică Regatului Unit și pe teritoriul acestuia în ceea ce privește Irlanda de Nord în conformitate cu articolul 5 alineatul (4) din Protocolul privind Irlanda/Irlanda de Nord la Acordul de retragere, coroborat cu anexa 2 punctul 47 la protocolul respectiv.

3.2. Informații privind schimburile comerciale: raportarea datelor

Comisia a prezentat situația actuală a raportului anual menționat la articolul 26 alineatul (3), în special datele pe care intenționa să le utilizeze. De asemenea, Comisia a informat ATCG cu privire la intenția sa de a actualiza formularul de raportare, pentru a include o gamă mai largă de date, în vederea pregătirii exercițiului de raportare subsecvent.

3.3. Revizuirea Regulamentului (UE) 2019/125

Comisia a prezentat un raport privind revizuirea Regulamentului (UE) 2019/125, cu principalele sale constatări și concluzii[8]. Raportul oferă o evaluare cuprinzătoare a regulamentului, analizând impactul acestuia, influența sa la nivel mondial, provocările și oportunitățile. Raportul prezintă acțiuni suplimentare pentru a spori eficacitatea regulamentului și pentru a se asigura că acesta continuă să aducă o contribuție importantă la lupta împotriva torturii și a pedepsei cu moartea.

Comisia a implicat autoritățile competente ale statelor membre în procesul de revizuire, în special prin intermediul întrebărilor de evaluare și al unui atelier virtual (14 mai 2020). Scopul atelierului a fost de a colecta feedback direct și de a asculta opiniile și ideile părților interesate cu privire la modalitățile de sporire a eficacității regulamentului. Au avut loc schimburi de opinii echilibrate și animate cu privire la diferitele subiecte care au fost propuse pentru a facilita discuția. Au participat reprezentanți din partea a 16 autorități competente ale UE, organizații ale societății civile și organizații internaționale, precum și alți experți.

3.4. Comerț fără tortură – evoluții regionale și internaționale

ATCG a servit drept platformă pentru schimbul de informații și pentru sensibilizarea cu privire la evoluțiile regionale și internaționale, cu referire specială la raportul Secretarului General al Organizației Națiunilor Unite intitulat *Către un comerț fără tortură: examinarea fezabilității, a domeniului de aplicare și a parametrilor pentru posibile standarde internaționale comune*[9], care recunoaște că standardele internaționale comune ar putea duce la o reglementare mai eficace în acest domeniu. Ca etapă următoare, ONU va institui un grup de experți guvernamentali care să continue lucrările pe baza raportului.

De asemenea, ATCG a fost informat cu privire la lucrările referitoare la o recomandare a Consiliului Europei[10] pentru a institui un cadru care să permită statelor membre ale Consiliului Europei să reglementeze într-un mod mai eficace comerțul cu bunuri care ar putea fi utilizate pentru a impune pedeapsa capitală, tortura și alte tratamente crude, inumane sau degradante.

---

[8] COM(2020) 343 final, 30.7.2020.

[9] Raportul A/74/969 al Secretarului General din 28 iulie 2020.

[10] Recomandarea CM/Rec(2021)2 a Comitetului de Miniștri către statele membre privind măsuri împotriva comerțului cu bunuri utilizate pentru pedeapsa cu moartea, tortură și alte tratamente sau pedepse crude, inumane sau degradante (adoptată la 31 martie 2021 în cadrul celei de a 1 400-a reuniuni a miniștrilor adjuncți).